

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3.00; voor de buitenlandsen f 6.00 franco door het geheele Rijk. Bureaus: Gilden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 26 MEI.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents regeltijds betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Uithoofde van den H. SAKRAMENTS DAG zal de Tijd morgen avond niet verschijnen.

AMSTERDAM, 25 Mei.

De afgeloopene verkiezingen.

Zij zijn uitgevallen gelijk men reden had dat te verwachten van de jammerlijke middelen, gebezigd om eene nieuwe meerderheid in de Tweede Kamer te brengen. De prikkelbare snaar, die men heeft aangeslagen, heeft gesproken. Het beroep op de hevigste hartstogten gedaan heeft de gewone werking gehad, en wij zien thans in den afloop der verkiezingen, wat daardoor aanvankelijk is voortgebracht. Men heeft eene Kamer bijeengebracht, waarin de uiterste partijen tegenover elkander staan, en geene enkele in staat is om op eene meerderheid te rekenen. Men verkrijgt alzoo de vruchten van het zaad, dat men heeft uitgeworpen.

Wij hebben vroeger met leedwezen opgemerkt, dat ten onzent de behoudende partij zich letterlijk heeft bevestigd van het revolutionaire recept van den republikein-socialist Ledru Rollin. Men heeft eene volksbeweging gemaakt tegen eene katholieke kerkelijke kwestie; toen die gisting eene zekere hoogte bereikt had, heeft men die coup de main gebruikt, om haar van het godsdienstig gebied op het politiek over te brengen. Het ministerie-Thorbecke viel, en men zei: *le tour est fait*. Ja, dat was de eerste phase van de crisis, waarin wij verkeerden. Maar als men, met den beruchten Parijschen prefect van politie Caussidière, onderneemt de *faire de l'ordre avec le désordre*, gelijk men dat dezer dagen in Nederland heeft zien gebeuren; dan loopen de gebeurtenissen niet alleen snel, maar zij streven het wel voorbij. Komt niet daarop het aanvankelijk resultaat der jongste verkiezingen neder?

De zich noemende behoudende partij heeft beproefd om hare orde in Nederland te vestigen met behulp van de wanorde. Godsdienselijke twist is voorbedachtelijk aangewend om te kunnen komen tot eene nationale Kamer, zoo als men dat wil genoemd hebben. Men heeft alzoo in het land wanorde geschapen, om daaruit orde te kunnen voortbrengen. En let wel, dat niemand meer dan de zoogenaamde *anti-revolutionnaire* partij gebruik heeft gemaakt van Caussidière's praktijken, gelijk ook niemand meer dan zij heeft gewerkt om het recept van Ledru Rollin ten uitvoer te brengen. Het is goed dat niet dit het oog te verliezen, want dat karakterizeert de hooge zedelijkheid der jongste gebeurtenissen, en geeft den maatstaf aan van hetgeen wij te wachten hebben.

Het kon niet uitblijven of men moest maaijen wat men gezaaid had. Men had twee tweedragt in den volksakker uitgeworpen; men heeft dan ook in den volksakker twist en tweedragt geoogst.

Men is er in geslaagd om de meerderheid der vorige Kamer te breken; men is niet bij machte geweest om er eene andere meerderheid voor in de plaats te brengen. De partij, onder de welk heeft wankelend in de Kamer gehandeld, is niet meer in de Kamer gekomen. Het gevolg is dat de gekozen leden van de afgetredene gematigde liberalen zijn verspreide hoofden niet herkozen. Het doet ons leed, omdat wij, met enkele uitzonderingen, de knapsten en bezadigsten hunner woordvoerders in de Kamer zullen missen. Daar-entegen is het ultra-liberaal element van Groningen genoegzaam ongeschonden bewaard.

De Groenen hebben bij het jongste ruoer, tot ons groote begrip, het meeste voordeel behaald. Zij hebben de gelegenheid, om in troostwater te vissen. En, men moet het erkennen, zij zijn daarin uitmuntend geslaagd. Zij hebben niet slechts het aantal hunner vertegenwoordigers merklijk kunnen vermeerderen; zij hebben daarbij het goed geluk gehad van knappe sprekers aan te winnen. Zij zijn dus vooruitgegaan in getal en in zedelijke kracht.

Na de Groenen volgen de Ultra-behoudslieden, die ten jare 1848 zijn ondergegaan, en nu tijdelijk zijn verzeepd, om te beproeven, of en in hoeverre men zou kunnen teruggaan tot den staat van zaken, dien zij hadden gevormd ten schade van het land, en ten voor-

deele van hunne vrienden en families. Deze, gekonijnt in de tradities der oligarchie op het politiek terrein, zijn op het protestantsch godsdienstig veld liberaal in den zin van Groningen of Leiden. Zij staan ten negen om den Groenen ten dienste te staan in de leer en de praktijken der Dordtsche orthodoxie.

Eene vierde partij zou men kunnen zeggen te bestaan, in de vereniging van twee fraktiën, in die soort van behoudslieden, die in zekere mate liberaal is geweest, en in die soort van liberalen, die eene zoogenaamde behoudende kleur had aangenomen. Van deze is het te verwachten, dat zij onder de vlag van het ministerie zullen varen.

Eindelijk komen de katholieke leden der Kamer, die in deze omstandigheden meer dan ooit aangesloten zullen zijn.

Wat is er nu van zulke Kamer te verwachten? Wat zal zij kunnen? Vijf partijen, behalve de fraktiën der partijen, die wij qazangeroerd hebben gelaten, vijf partijen, waaronder verscheidene tegen over elkander staan als vuur en water — waarheen zullen zij voeren? Hoe ze vereenigd tot eene gouvernementale meerderheid? Dit is het raadsel dat de toekomst zal oplossen. Middelerwijl stippen wij tot ons leedwezen aan, dat onze voorspelling helaas! al te vroeg is vervuld, en dat de troon van Nederland, zoowel als het vaderland zelf, dobbert tussehen uiterste partijen, vruchteloos zoekend naar een parlementair steunpunt, waarop een orde van zaken is te vestigen.

Die ongelukkige toestand kome voor rekening van hen, die haar gewild hebben, en verblind genoeg zijn om nog op dit oogenblik te juichen, als hadden zij eene overwinning behaald.

De aanstaande verkiezingen.

Is de toekomst donker; daarom is evenwel de zaak van orde en regt niet verloren. Reeds nu zelfs is nog veel te doen om het land te redden voor geweldige schokken. Er moeten nog 19 leden voor de Tweede Kamer worden gekozen. Bij de verbrokkeling, die de reeds gekozen leden aanbieden, zullen de herstemmingen op aanstaanden Dingsdag van grooten invloed kunnen zijn.

Wij bidden daarom onze vrienden in die kiesdistricten, waar herstemd zal moeten worden, dat zij zelf bijvereen om goede kandidaten voor te staan.

Wij hebben, helaas! redenen tot klagen jegens sommigen onzer vrienden. In de meeste districten hebben onze strijdgenooten zich bij de jongste verkiezingen verdienstelijk gemaakt met talrijk op te komen. In andere integendeel zijn zij in grooten getale achtergebleven. Is dat niet betreurenswaard? Is dat te verantwoorden? Als er beslist moet worden over de heiligste en dierbaarste belangen; als men stem heeft over de toekomst van vorst en vaderland; mag men dan onverschillig zijn? Mag men dan zijne stem ongebruikt laten, en het aan het lot der beslissing overgeven, wat er komen moet? Het zou niet: wat gaat hij het dan wie het land zal regeren? De Kamer zal niet.

De Kamer is nu, op het oogenblik, in een onverschillig welke ministers aan het roer zitten; maar niemand kan het onverschillig zijn, hoe die ministers te werk gaan.

Daarom dient de Vertegenwoordiging, opdat zij zoude toezien, dat de ministers in het belang van het land, niet in het belang van eenige weinigen bestaan. Wilt gij dus rust en orde in het land, of hebt gij vrede met onrust en wanorde? Wilt gij rust en eendragt, of berust gij in twist en tweedragt? Wilt gij vrijheid, of verdrukking? Wilt gij ontwikkeling van welvaart; of is 't u onverschillig dat de algemeene welvaart verwaarloosd en gefnuikt wordt? — Gij moogt het weten en het voor God en uw geweten verantwoorden, dat Hij u invloed heeft gegeven ten goede, dien gij ten algemeene schade ongebruikt hebt gelaten.

O, schudt toch alle laauwheid af. Dat ieder onzer vrienden zijne stem uitbrengt, en veel kwaad zal nog kunnen worden verhoed.

Dat diegenen onzer strijdgenooten, die in de dis-

trikten, waarin nog herstemd moet worden, invloed bezitten, dien invloed bezigen, om al onze vrienden aan te sporen dat zij toch ter stemming komen. In Amsterdam, in Middelburg en in andere districten zijn niet weinigen onzer vrienden achtergebleven, hier meet, daar minder; maar groot toch is het getal dergenen, die niet hebben voldaan aan hetgeen de pligt vordert. Nu is het nog tijd, om te herstellen wat verwaarloosd is. De handen daarom ineens geslagen, en met kracht gewerkt om de vrienden tot de stembus uit te noodigen.

Wij vertrouwen dat onze vrienden in het district Hoorn alle stemmen zullen vereenigen op den heer

Mr. A. S. VAN NIEROP.

In het district Middelburg op den heer

Mr. D. VAN ECK.

In het district Zierikzee op den heer

Mr. S. H. ANEMAET.

In het district Zwolle op den heer

Mr. B. W. A. E. SLOET TOT OLDHUIS.

In het district Assen op den heer

Mr. P. VAN DER VEEN.

In het district Tilburg op de heeren

Mr. F. J. JESPERSEN en

Mr. E. J. H. BOKKET.

In het district Amsterdam op de heeren

Mr. P. P. VAN BOSSE,

Mr. J. HEEMSKERK BZ, en

J. C. RIJK.

Een ingezonden artikel door het dagblad de *Grondwet* openbaar gemaakt, geeft een vrij aanvaardbare verklaring van het vreemde verschijnsel, dat het *Journal des Débats* zich met de zaken van Nederland bemoeit, daaraan twee uitvoerige hoofdartikelen wijdt. Het bedoelde artikel brengt in herinnering, dat het Fransche blad dikwijls van, in den vreemde geakkrediteerde, leden der Fransche diplomatie de stof ontfangt, welke het in zijne artikelen over het buitenland verwerkt, en geeft daarop vrij duidelijk te verstaan, onder welke inspiratie het vermoedelijk is, dat de twee artikelen over Nederland, in het *Journal des Débats* opgenomen, geschreven zijn.

Wat ons betreft, wij zijn zeer geneigd, en wegens zeer plausibele redenen, om te gelooven dat de veronderstelling, door het in de *Grondwet* gepubliceerde artikel vooruitgezet, op goede gronden berust. Maar dan rust ook op de onafhankelijke pers in Nederland de verplichting, om met ernst zich te laten gelden tegenover de volstrekt oppaauwkeurige beweringen, in het *Journal des Débats* openbaar gemaakt; opdat door andere bladen in het buitenland de waarheid gehandhaafd zou kunnen worden tegenover stellingen, waar- door zij tot onkeusbaarheid toe vervalt, en verminst wordt. Dit is daarom vooral noodzakelijk, omdat het als eene vermetele veronderstelling zou kunnen worden aangenomen, dat gelijk het *Journal des Débats* de zaak van onze onafhankelijkheid in het buitenland heeft gewonnen door slecht gespreide lieken, het evenzoo te vermoeden is, dat dezelfde berigtgevers ook elders, waar aan hunne mededeelingen groot krediet moet geschonken worden, over onze zaken zullen spreken in bewoordingen, die bezijden de waarheid zijn en allen redelijken grond missen.

Men verwachtte niet van ons, dat wij elk der afzonderlijke beschouwingen, door het *Journal des Débats* openbaar gemaakt, vele van welke als ongerijmd verdienen gequalificeerd te worden, bespreken. Wij zouden dan tegen schier elken volzin protest moeten inleggen, en onder de wederlegging der afzonderlijke details, zou vermoedelijk de erkenning van het verraderlijke van den toelag van de berigtgevers van het *Journal des Débats* veelzins op den achtergrond geraken. Om die reden laten wij zooveel mogelijk alle details onbesproken, ons liever bepalende tot de volgende behandeling van deze drie in het *Journal des Débats* met groote voorliefde besproken punten:

a. dat de godsdienselijke vrijheid en de gelijkheid van alle staatsburgers voor de wet dagteekent eerst van 1848;

a. dat Nederland een bij uitnemendheid protestantsch land; is waar de thans bestaande godsdienstige vrijheid en gelijkheid van de belijders van alle godsdienstige gezindheden voor de wet, meer als eene fictie, op revolutionairen bodem ontsproten, dan als een aan de realiteit der dingen beantwoordende regtstoestand moet aangemerkt worden;

c. dat, in de zaak der R. K. Kerkregeling de H. Vader zich in het ongelijk bevindt tegenover het protestantsche Nederland.

Ter vermijding van te groote uitvoerigheid, zullen wij ten slotte slechts eene korte wijle stil staan bij de waarlijk grove onwaarheid, welke door de berigtgevers van het *Journal des Debats* met grooten ijver naar Frankrijk en naar elders in het buitenland overgebruid wordt: ten eerste, dat de heer Thorbecke niets anders is dan een radikaal, en dat hij geene meerdere konsideratie verdient, dan die men aan lieden van dien stempel schenkt; en ten tweede, dat er sinds 1848 tusschen de partij van den heer Thorbecke en de Nederlandsche Katholieken, ten verduidelijking van Nederland, een verbond bestaan heeft — een verbond, waarin de eerste de rol van dupe en de laatste die van afschuwelijke Machiavels gespeeld hebben.

Wij zijn op weg — volgens de zeer juiste opmerkingen van den scherpzinnigen *Arnhemmer* — om weldra te krijgen een ministerie van predikanten, een Eerste Kamer van Onderlingen en een Tweede Kamer van Dialecten. Allen natuurlijk — want anders zou het al bedroefd weinig zeggen — gegroeid op den nationalen, protestantsch-christelijk-historischen bodem, bewerkt door den »begaaften en verbiedwaardigen» Groen. Het zal niet wisselen of er komt dan ook spoedig uit zulk een midden weder eene ultra-onderwetsche en Dortsch gereformeerde Staatskerk voor den dag, maar ditmaal gefatsoeneerd naar de religieuze en politieke begrippen van den zoo even genoemden heer Groen; eene Staatskerk, die zoo wat tot model zal hebben den joodschen Sabbethin — gelijk hij zich vertoont te vande des Zaligmakers — vol rotzigs binnen, maar van buiten schoon bestreken.

Welk een heerlijk verscheut ligt er dus niet open voor alle vrienden van orde en vrijheid!

Van orde; het is toch waarlijk geen kleinigheid uit de »grensloos verwarde» hervormde kerk dezes tijds, een kerk te zien naderen, waarin alles op nieuw zal geordend worden, op den voet der Dortsche vaderen, en waar het oude zwaard van Prins Maurits weder waken zal voor de orden handhaving.

Geen revolutionaire maar een anti-revolutionaire vrijheid zal daar gesmaakt worden, en ieder zal van die vrijheid het genot kunnen hebben, zoo hij maar gelooft het geen »de begaafte en verbiedwaardige» Groen gelooft.

Ed wat gelooft die heer?

Meer dan hij zegt en dikwijls iets anders, dan hij zegt maar toch zeker dit: dat de Godmensch in de wereld is gekomen om alleen diegenen zalig te maken, welke de gereformeerde leer belijden op anti-revolutionaire wijze, en daarvan een patent hebben, geteekend door den heer Groen.

Het idee is magtig pleisierig, en moet alle voorstanders der vrije evangelie prediking, die met hun systeem in grenzenloze verwarring zijn geraakt, allervriendelijkst aanspreeken. Hoe zal prof. Hofstede de Groot er niet mee wegloopen, want »de *Nederlander*» zal de brutaliteit niet meer hebben hem den Haagschen predikstoel te verbeden. Zulke schandten zullen niet meer te pas komen in de gereformeerde kerk, andere heeren andere wetten.

En hoe zullen de openbare zeden niet verbeterd worden door en uit die kerk. Men zal er van hooren. Te Amsterdam zal dan de opgaande zon niet meer ontsticht en geërd worden door het bandeloos geschreeuw van radijventers; de orthodoxe faktie zal lange gebeden prevelen op den hoek van ieder straat. Waarlijk, het is voor een mensch te veel: het ontluikende zomergroen en eene groene Staatskerk; en dat in eens!

Maar wij, Katholieken? Geen nood, ook wij zullen het naar onzen zin krijgen. Vooreerst onze hiërarchie, die door den Paus maar zoo in het land is geworpen, zal zekeren onzen profijt en naar de kanons der synodale verordeningen van Dordt, welke de behoeften der Katholieke Kerk in Nederland en de Roomsche kerk, worden georganiseerd. Ach, wij weten het niet, maar de heer Groen ons zoo genegen te doen over van liefde en blijbare welwillendheid tegen onze Katholieke landgenooten. Hij zal ze believen en koesteren, als de open hunne jongen. Reeds heeft hij met de goede *Fakkelheeren* en de vriendelijke menschen van het *Evangelisch Kerkgenootschap* een driemanschap gemaakt (in afwijking van het oude Rome welligt) om te waken voor onze belangen, die door de konstitutionelen bedreigd worden en ten overvloede nog heeft hij zijn Protestantismus, dat nog wat anders is dan het Protestantismus van de Synode bij de stembus was, en stellig in ieder geval, aan eene godsdienst-

vervolgung.

Er is niet veel nodig om te begrijpen dat het niet te doen is om dit of dat regt der Katholieken, maar dat het hunne geheele vrijheid is die men op het spel zal zetgeplaatst, opdat er veerkracht in de natie blijve, om ons te helpen zoeken naar een plekken te land of te water, tegen de aanstaande verhuizing....

Och! dat die *Groene Kerk* er maar ware.

Tot heden toe heeft die *Groene Kerk* altijd onder de onzichtbare behoord en ook tot de onverstanebare. Ten minste het is voor niemand nog ooit regt duidelijk geworden, wat er eigenlijk geleerd en hoe er gepreikt zou worden. Doch ziet ook hieromtrent beginnen we eenige geruststelling te krijgen door de onverwachte uitgave van een anti-revolutionair sermoen, geheel in den gemakkelijken stijl en trant van vader *Smijlegeld*, komieker gedachtenis.

Wijl dit stuk aangemerkt mag worden als voorloopige proeve van de weldra weder in te voeren preek-methode, en de groene anti-revolutionaire beginselen en in nikomen op eene hoogst grappige wijze, naar de eigenaardigheid dier leer, welke de menschen aan tagchen maakt en ze zoo verbeterd — zoo willen wij een oogenblik deze predikatie eens met onze lezers doorloopen.

Eene enkele opmerking echter vooraf. Het is in het oog loopend, dat »de *Nederlander*» tot op dit moment geen melding heeft gemaakt van het sermoen. Zou er ooit iets gevonden kunnen worden, dat beter zou voegen in zijn citatenwinkel dan deze leestred? Hij had alles gaaf kunnen overnemen, en had de moeite kunnen sparen van doorhalen, wegknippen en verminken, gelijk dat dagelijks moet gebeuren met de in dat blad geciteerde auteurs, om ze zoo wat een anti-revolutionair fatisoen te geven. Hoe dikwijls zien we toch niet mannen, b. v. als Vinet, bekend als vrome en opregte Christenen, uit de hoedige Utrechtsche trooster, heerlijk gehavend als *Groene* anti-revolutionairen, te voorschijn komen. En broeder Wouterus Bekker, waar niets aan te verhandelen valt, om hem voor »de *Nederlander*» van pas te maken, laat men stil loopen.

Van waar dit? Van waar dit ignoreren van broeders en vrienden, die toch tot de *Armbeknoeren*, al mogen ze nog niet teekenen?

O, dit raadsel is niet onoplosbaar.

De *Nederlander* gaat hier weder te werk volgens de oude regelen zijner taktiek.

Hij gevoelt dat het groene »christelijk historische beginsel, hetwelk door hem altijd zoo onduidelijk en scheef mogelijk is voorgesteld, in broeder Wouterus Bekker, toe een rijkdom is gekomen van verduidelijking en oorspronkelijkheid, die de zijne nog overtreft, en die wel eens zijn licht zou kunnen betimmeren. Niemand heeft dit gaarne, en we veronderstellen ook de vrome *Nederlander* niet.

Doeh gaan we verder.

»De *Herodias list*." Zoo luidt de titel der bedoelde predikatie. Ze heeft tot text: Marcus VI. 25. »Ik wil dat gij mij nu terstond een schotel geeft, het hoofd Johannes den Doopters».

Het zou eenwig jammer wezen zoo dit sermoen op den stroom van schot en schendschriften dezer dagen werd afgevoerd naar de diepte der vergetelheid. Te midden van de beweging der zaamgezwoeren fraktien is hij op komen dagen als eene liefelijke verschijning, om de veerkracht der *Nederlandsche natie*, die nog al zoo het een en ander had omver te werpen, goedhartig te steunen en te versterken. Des preeks inhoud is niet meer en niet minder dan een stem, uit het hart der protestantsche kerk, »gesproken tot Z. M. den Koning. Zoo wil het ten minste de opdracht die aan onzen Koning is — wij vergissen ons — aan *onzen* koning».

Het is Wouterus Bekker, die deze stem nitbrengt. De *Armen* noemen zich »Evangeliedienaar te Amsterdam in het kerkgebouw genaamd *Nazareth*." In een korte waterachtige toespraak aan den koning, teekent de man zich niet Evangeliedienaar meer — dat is te flauw — maar letterlijk aldus:

Uwe Majesteit Dienstknecht, J. C.

W. Bekker, I Cor. 4. 1.

Geen onzer lezers heeft zeker ooit zulk een vreemde combinatie onder de oogen gehad. Zij levert terstond een bewijs, hoe de ultra-pietistische wijting onspringt met de H. S. en in haar vromen dwepingen waan, even gelijk vroeger de Farizeen het deden, op hun mantelhoorden, zich wikkelt in gewijde teksten, om haar onheilig doel voor het oog der onedele gemeente in den glans van Godslicht te zetten.

De inhoud der geheele leerrede beantwoordt aan dezen introductie, die men niet stek goed beschouwt, kan men het niet anders noemen dan een jammerlijk profaneren met openbaring der historie, ja, met het protestantismus zelf. Wij willen dit echter niet toeschrijven aan opzettelijke kwaadwilligheid, maar houden zulks liever voor een gevolg van diepe onwetendheid, de moeder en de onderhoudster der in omloop zijnde dwalingen, zoowel op het godsdienstig als historisch en staatkundig gebied.

Wij kennen den zich noemenden »Evangeliedienaar»

W. Bekker niet in persoon het sijmploem te verklaren, dat een man van de 19de eeuw zijn gezond verstand ten offer kan brengen, om zich te verloopen in zulke dweeperij, en den predikstoel te ontlasten door zulk een wartaal.

Wat zijn de menschen te beklagen, die op zulk een wijze ter zaligheid worden opgeleid. Wij voor ons kunnen er mee lagchen, en vinden de predikatie eene uitmuntende bijdrage tot de sedert lang reeds in onbruik zijnde burlesque preekmanier, die echter, naar het blijkt, in stilte door de ultra-orthodoxen is bewaard en bijgehouden. De heer Groen zal dus niet naar onderwetsche predikanten voor zijn onderwetsche kerk behoeven te zoeken. Het Nederlandsch Israel bezit ze nog, en, nadat het ministerie door de *veerkracht* der natie is ten val gebracht, komen ze als een uitwerksel van diezelfde veerkracht van lieverlede te voorschijn.

In een volgend artikel vergasten we onze lezers op eenige der boertigse plaatsen uit de »*Herodias list*." —

De *Ami de la Religion* behelst een zeer belangrijke heden het volgende: De voornaamste aanstokers van tegenwoordige krisis nemen alle middelen die hun ten dienste staan te baat om de schroomvallige lieden, of hen, die onder de administrative of gouvernementale invloed staan, in hun gevolg op te nemen. Van een anderen kant hebben ook de geheime genootschappen, die hun ordewoord ontvangen, de hand in het geheim der stemming. Zij eindigen, die de godsdienstige en politieke driften hebben uitgelokt, deinzin voor niets hoegenaamd ook terug om de verontruste volkmassa tot den hoogsten graad van opgewondenheid te brengen, door allen die niet op de hand van het tegenwoordig ministerie zijn, voor te stellen als een hoop vijanden van den koning, van de zoogenaamde nationale godsdienst en van het vaderland.

De Hollandsche bladen geven ons te lezen tot hoe ver de opgewondenheid der ultra-protestanten zich uitsprekt. Wij spreken hier niet van de verborg-n kuiperijen, noch van die voor eigen rekening gedreven worden. Toen de pausselijke breve was gepubliceerd, liep het volk, aangehitst door hevige predikanten, in vele steden en dorpen te hoop; sommige huizen, het eigendom van Katholieken, werden bij voorraad ter plundering aangewezen; zelfs in des Konings paleis had men de namen van eenige verdachten aangeplakt. Deze middelen hebben eene te goede uitwerking gemaakt, om er niet andersmaal en ter dezer gelegenheid gebruik van te maken. Het *Genootschap Koninglike*, de basis en banier der faktie, heeft tot een genootschap »*De Nederlandsche Evangeliedienaren*, het *Vaderland en Oranje*." Datzelfde blaadje riep uit: »Neen, duizendmaal neen, die nog in twijfel staat om zich met ons aan te sluiten, is geen *Nederlander*, wij moeten hem uit onzen kring verdrijven, hij heeft hier geen vaderland.»

Men meene niet, dat die raauwe kreet maar enkel wordt geslaakt om schrik aan te jagen. Ook door daden spreekt zij; b. v. de heer Stolte, afgevaardigde voor Amsterdam, heeft al zijn katholieke leveranciers bedankt, er bijvoegende, dat hij ze weder zal begunstigen, zodra zij met hem zich verklaarden tegen de daad van den K. S. S. waarbij hunne Bisschoppen hersteld werden. Deze handelingen, bekend; maar de meeste der handelingen, en ze zijn vele, worden door de duisternis bedekt.

Doch wat zal er gebeuren, zoo het door middel van kuiperijen gelukt de oude meerderheid uit de Kamer te verwijderen? De koalitie, die zich op haar plaats zal zetten, is zamengesteld uit de meest tegenstrijdige elementen. Zij telt in hare gelederen drie hoofdfaktien: de anti-revolutionairen, de zoogenaamde konservatieven en de volslagen revolutionairen. Deze laatste laten zich thans patroniseren door de ministers, die de belangen van het *Fluis van Oranje* ten prooi hebben geworpen aan de onzekere kans der partijen, en die *hanneland* genooten in twee kategorien hebben gesplitst; in onderdanen ten eerste, die door den Koning bemind worden, en ten anderen in onderdanen, die ongetwijfeld door den Koning niet bemind worden. Maar die halsbenden der geheime genootschappen, die voortdurend de voorstanders der anarchie, behoeven niet om te denken aan de orde der maatschappij; en zoo ze zich tot een oogenblik op den achtergrond houden, zij blijven op de loer liggen.

Het is te vreezen dat welke partij ook de bovenhand mag krijgen, men ten laatste zijn toevlucht zal moeten nemen tot den *coup d'état*, en alsdan zal het land, waar vroeger alles zoo rustig toeging, blootgesteld worden aan al de lotwisselingen der revolutie of van het despoten. Doch wat er ook nog moge gebeuren, zij zullen hun Bisschoppen behouden. Er is geen menschelijke magt die de Bisschoppen kan beletten Bisschoppen te blijven. Maar en de Bisschoppen en de *genooten* zullen wellicht belijders en martelaars moeten worden; en het lijdt geen oogenblik twijfel of ze zullen den moed hebben om aan dit lot zich te onderwerpen, liever dan dat zij verraad zouden plegen aan hun geweten en de Kerk.

Men deelt ons uit een brief uit Rome dd. 9 Mei, het volgende mede:

„Gisteren morgen omstreeks negen uren is de Zeer Eerwaarde Pater Roothaan, Generaal der Jezuiten, in den geur van heiligheid ontslapen. Drie dagen vóór zijn dood heb ik hem nog bezocht; ik sprak met hem over de kerkelijke aangelegenheden in Holland en zie hier wat hij mij zeide: „Utinam Catholici sint tranquilli; nam non est secundum Religionem Catholicam perturbare ordinem.“ Geve God, dat de Katholieken zich stil houden; want het is tegen de grondregels der katholieke godsdienst de rust te storen.

„Toen hij vóór vier of vijf jaren in Holland was, riepen de Protestanten: „Vigilate fratres! lupus adest.“ (Past op broeder, de wolf is in 't land) Maar wat dunkt u, Protestanten, is dit het vreesselijk gehuil van eenen bloeddorstigen wolf? Mij schijnt het eerder de liefelijke stem van een vreedzaam schaap te wezen.”

Men leest in den *Nederlander*:

„Met diep leedwezen vermelden wij, dat de heer Mr. F. C. H. Deijling, gisteren, aan de gevolgen eener hartstoeftige doch hevige ziekte, is overleden.

„De maatschappij en de Hervormde Kerk verliezen in hem een bekwaam, ijverig en rechtschapen lid.”

Wij hadden uit de *Echo Universel* het bericht overgenomen, dat de heer Donker Curtius zijn ontslag als minister van justitie zou hebben gevraagd. Door ministeriele couranten wordt dit bericht thans tegengesproken.

Z. M. heeft eervol ontslagen: W. van den Briel, als griff bij het kantong. te Eindhoven; J. A. Sengers, als griff. bij het kantong. Asten; en Jhr. L. van Sasse van Yssel, als plaatsv. van den kantour. te Boxmeer.

Met intrekking zijner beschikking van den 20sten Mei j. heeft de minister van Binnenlandsche Zaken bij besobikking van 24 Mei bepaald, dat de nieuwe stemming ter benoeming van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het hoofdkiesdistrict Amersfoort zal geschieden op Maandag den 6den Junij aanstaande.

GRAVENHAGE, 23 Mei. De Fransche gezant bij het Nederl. Hof, Z. Exc. de baron d'André geeft heden een diner, waarop onder anderen verscheidene ministers en gezanten genoodigd zijn.

ROTTERDAM, 24 Mei. Heden is door onze stad gepasseerd de heer Mr. N. F. Sassen, uit 's Hertogenbosch, zich op uitnoodiging naar 's Gravenhage begevende. (N. R. C.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 Mei. De wetsontwerpen waarbij aangevraagd werd eene belangrijke verhooging van de civile lijst en tevens een buitengewoon krediet tot dekking der onkosten, gemaakt bij de installatie van het keizerrijk en het huwelijk des Keizers, zijn voor onbepaalde tijd uitgesteld.

— Men gaat steeds voort met het doen van arrestaties, en onder de gearresteerden noemt men een kommissaris van politie.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Mei. In de zitting van vrijdag heeft de heer Cobden in het Huis der Gemeenten den heer Wood geïnterpelleerd over de inlijving van Pegu, eene uitgebreide provincie der Birmanen, bij de bezittingen van Engeland in Oost-Indië.

De heer Wood antwoordde dat de Engelsche regering last had gegeven aan den gouverneur-generaal in Oost-Indië, om Pegu bij onze bezittingen in te lijven.

De *Morning Advertiser* deelt mede, dat er alhier in de laatste maanden van het jaer 1854 zeer veel belang is geweest in de aanschaffing van groote glazen kommandeggen, waarin men te midden der planten en zeegewassen het leven der visschen in al deszelfs bijzonderheden kan nagaan. In eene afdeeling zullen de schelpdieren, in eene andere de zeevormen, en in vier andere de visschen van allerlei soort geplaatst worden. De zoologische tuin zal, door op die wijze de dieren in hun waar element te vertoonen, de natuur al meer en meer nabijkomen.

Op 20 Mei zijn vier Engelsche oorlogschepen, waaronder twee schepen van linie, van Spithead in zee gestoken en naar de Middellandsche zee gestevend.

DUITSLAND.

WEENEN, 23 Mei. Heden is de Koning van Pruissen weder vertrokken; de Koning van België had voor middernacht bereids de terugreis weder aangenomen.

BELGIË.

BRUSSEL, 24 Mei. In de centrale afdeeling der Kamer van Vertegenwoordigers, is bij het onderzoek der be-

grooting van staatsinkomsten voor 1854, ook de herziening van het kadaster ter sprake gebracht. Een lid zeide dat de grondbelasting thans niet alleen in de verschillende provincien, maar zelfs in dezelfde gemeente zeer ongelijkmatig omgeslagen werd. Dit werd door verscheiden andere leden erkend en eene herziening van het kadaster werd door hen beschouwd als een onvermijdelijk gevolg van den vooruitgang van den landbouw, van het aanleggen van spoorwegen en van andere sedert de opmaking van het kadaster voorgevallen veranderingen; doch met het oog op de kosten eener herziening, die op niet minder dan fr. 5 223,850 geraamd worden, en op de door de tijdsomstandigheden gevorderde buitengewone uitgaven, durfden zij niet op eene onverwilde herziening aandringen. Men deed ook opmerken dat de verandering in de waarde der grondeigendommen, die door de verbetering van het landbedrijf en der communicatiemiddelen bewerkt wordt, nog dagelijks voortging, zoodat eene kadastrale waardering welke thans gemaakt werd, slechts weinige jaren juist zou zijn.

— Aangaande het voorgenomen huwelijk van den Belgischen Kroonprins, leest men in de *Assemblée Nationale*:

„Toen in 1830 de Belgische Staat gevormd werd, bragten alle omstandigheden mede, dat hij zich aan Frankrijk aansloot. Hierin wordt eene groote verandering te weeg gebracht door de echtverbintenis van den vermoedelijken opvolger van Koning Leopold met het Huis van Habsburg; want van nu af zal België niet meer naar Frankrijk overhellen maar naar Duitschland; het blijft een onafhankelijk en onzijdig land, maar zijn steunpunt is verplaatst geworden. Dit strekt voorzeker niet tot vermeerdering van Frankrijks invloed, maar men mag er een nieuwen waarborg voor het behoud van den algemeenen vrede in zien.”

Volgens de *Independance* zal waarschijnlijk aanstaanden Maandag of Dingsdag aan de Belgische Kamers mededeeling worden gedaan, van het voorgenomen huwelijk van den hertog van Brabant met de jonge Oostenrijksche aartshertogin Maria.

STADSNIEUWS.

In de 220ste Staats-Loterij zijn in de 3e Klasse bij de 3e trekking prijzen van f 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N° 6312 en 16420 ieder f 1250, N° 233, 18040; 16205 en 13561 ieder f 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 23 Mei.

GEBOUWEN (24 Mei): J. Harnsen met A. G. West.
GEBOUWEN (24 Mei): E. Eissendath, geb. Wittemans, D.
OVERLEDENEN (4 April): J. J. J. Hogguer, 23 j. — (18 Mei): F. E. Nagel, 83 j. — (21 Mei): J. G. ten Hagen, wed. B. Rademaker, 72 j. — (22 Mei): t. Kind van G. M. Bijvanck, 6 m.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 23 Mei. Poolsche Tarwe tot 1/2, hooger prijs met meer handel, andere soorten stil; verkocht: 127 a b. Pools. f 297, 298, 299; 136 a b. f 322, 323; 134 a Kubanka f 265; 132 a o. Kleefs. f 265.
Rogge tot vorige prijzen met veel handel; verkocht in Entrepot: 118 a Riga f 191; 118 a Archangel f 194; Cons. 124 a Pruisische f 215; 120 a dito f 204; 118 a dito f 200; 123 a Belgische f 215; 118 a Burgas f 198; 118 a o. Gedr. f 185.
Gerst. prijshoudend: 110 a n. Deens. f 180; 113 a o. Fransche f 175.
Haver zonder handel.
Boekweit f 2 hooger: 123 a Holst. f 235; 114 a Sleeswijk f 197.

Koolzaad. O. Zeeuwsch 58 g. Op 9 Vaten Olie in April 64 Mei 63; Sept. 63; Dec. 63. Raapbils op 6 w. 200 Vlieland f 35; 1° Mei 63 f 27; Sept. f 36; 6° Mei 63 f 36; 1° Dec. f 36. Lijnolie op 6 w. 200 Vlieland f 35; 1° Mei 63 f 27; Sept. f 36; 6° Mei 63 f 36; 1° Dec. f 36.

— O. Zeeuwsch 58 g. Op 9 Vaten Olie in April 64 Mei 63; Sept. 63; Dec. 63. Raapbils op 6 w. 200 Vlieland f 35; 1° Mei 63 f 27; Sept. f 36; 6° Mei 63 f 36; 1° Dec. f 36.

Vlaams. en Overm. 1850 en 1851 f 295; 1852 f 293, 300; puike n. Zeeuws. Vlaams. en Overm. 1852 f 300, 324; middelsoort f 225, 255; geringe f 204, 219; Blauwe f 195, 210; Zomer f 240, 255. — 154/2 a Witb. Pools. f 300; 161, 163/2 a N. Hoogl. Kleefs. f 308, f 315, 320; 165/2 a N. Hoogl. Kleefsche f 330; 160/2 a N. Kleefsche f 300; 158/2 a N. Meursche f 285; 158, 161/2 a N. Bovenl. f 275, 286; 162/2 a N. Bovenlandsche Ris f 295, 296; 160/2 a jar. en N. Bovenl. f 290; 160/2 a O. Kleefs. f 290; 165/2 a O. Hooge Rijn f 260; 155/2 a jar. Fransche in Entr. f 237. — Rogge. Zeeuws. en Vlaams. jar. f 201, 213; Noordbrab. dito f 192, 204; Zeeuws. en Vlaams. nieuwe f 195, 219. N. Noordbrabandsche f 192, f 207. — 145/2 a Fransche f 260, 208; 148/2 a jar. dito f 210. 142/2 a Riga f 207, 146/2 a Odessa f 203; 150/2 a Pruisische f 210; 142, 143, 144, 145, 146/2 a Archangel f 194, 195, 200, 203, 206, 206; 142/2 a Riga in Entrepot f 203. — Gerst. Nieuwe. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter f 148, 168; dito dito en Zomer f 147, 165. — Haver. Zeeuws. en Polder Korte f 31, 111; Nieuwe dito en dito Voeder f 63, 90. — Boekweit. Noordbrabandsche op 140/2 a f 218, 220, 222, f 225; Grootbrab. f 225; geringe Rijn f 205; Limburger f 215; Grove Fransche f 175, 180, 183, f 185, 190; N. Fijne Fransche f 160, 162. — In Publieke

Veiling: 62 Last. verbroide Fransche op 140/2 a f 144, 148. — Boonen. Nieuwe Zeeuwsche. Paarden f 177, 189; Nieuwe Duiven f 210, 225; Walchers. Witte f 330, 375; Zeeuws. dito f 303, 338; Walchers. Bruine f 383, 435; Zeeuws. Bruine f 330, 360. — Erwten. Nieuwe Walchers. Blauwe f 270, f 285; Dito Zeeuwsche ordinaire f 253, 270; dito grote f 270, 300; dito dito Witte f 240, 263; dito Graauwe f 309, 345; dito Geldersche dito f 360, 420. — Koolzaad. Verkocht: Vlaamsch Zakmaat 59 a 59 1/2 — Bruin Mosterdzaad, nieuw f 13, 14, Geel dito dito f 10, 11 per Mud. — Raapkoeken f 64, 65. Lijnkoeken f 100, 102 pr. 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe. 160, 162/2 a N. Hoogl. Kleefs. f 300, 313; 160/2 a N. Bovenl. f 285; 157/2 a Oude Rijn f 270. — Rogge. 142, 144/2 a Archangel f 198, f 204; 148/2 a Burgas f 213, 215; 149/2 a Kankasus f 209; 144/2 a Petersburger f 199; 141/2 a Archangel te Schiedam f 194; 148/2 a Pruisische f 210; 148/2 a Burgas in Entrepot f 205. — Koolzaad. Zeeuwsch Gestort 60 g.

SCHIEDAM, 24 Mei. Rogge Verkocht: 148/2 a N. Libau f 233 6/w. — Gerst. Verkocht: 150/2 a Libau f 198 6/w.; 129/2 a dito f 197 3/m. — Moutwijn f 16, 25; Jenever f 19, 75; Amst. Proef f 21, —, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 24 Mei. Koffij. De prijzen continueeren zich ferm. Er zijn gedaan eenige honderd b. Dom; Brazil komt niet aan de markt.

Gruen. Rogge. Met veel omgang, en rijzend. Tarwe niet gezocht.

Geraffineerde Suiker. Er zijn gedaan 20,000 k. Gestampte.

LONDEN, 23 Mei. Ruwe Suiker. Vreemde blijft gevraagd tot vorige prijzen. Er zijn gedaan 4200 k. bruin Paraffin zeilend tot 19 s.; 1017 k. Havana N° 15; a 25 s. en 3700 z. Fernambuc tot 19 s. 6 d. Gestampte. Goed gesonteneerd met veel handel voor uitvoer.

Koffij. Native Ceylan ferm tot 47 s. 6 d. a 48 s. met goede handel. Van Plantage is veel verkocht tot vorige prijzen.

Talk. Er gaat weinig om. Y C 47 s. Voorraad 21,935 v.

LIVERPOOL, 23 Mei. Katoen. De markt is ferm, er zijn gedaan 7000 b.

BORDEAUX, 21 Mei. Voorloop. De 3/5 is 1 fr. lager en wordt gedaan tot 108 fr.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f 56 1/2	Livorno	2/m. f 89 1/2
„	zigt „ 56 1/2	Napels	„ „ 81 1/2
Bordeaux	2/m. „ 56 1/2	Petersburg	„ „ 85 1/2
„	1/m. „ 56 1/2	Weenen	6/w. „ 82 1/2
Madrid	3/m. „ 246	Augsburg	„ „ 82 1/2
Cadix	„ „ 247	Frankfort	„ „ 82 1/2
Seville	„ „ 243	Hamburg	2/m. „ 55 1/2
Bilbao	„ „ 244	„	zigt „ 55 1/2
Lissabon	„ „ 41 1/2	Londen	2/m. „ 14 1/2
Porto	„ „ 41 1/2	„	zigt „ 11 1/2
Genoa	2/m. „ 46 1/2	Rotterdam	„ „ 11 1/2

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

24 MEI 41 a. geboden 41 1/2, 41 3/4, 42, 42 1/4, 42 1/2, 42 3/4, 43, 43 1/4, 43 1/2, 43 3/4, 44, 44 1/4, 44 1/2, 44 3/4, 45, 45 1/4, 45 1/2, 45 3/4, 46, 46 1/4, 46 1/2, 46 3/4, 47, 47 1/4, 47 1/2, 47 3/4, 48, 48 1/4, 48 1/2, 48 3/4, 49, 49 1/4, 49 1/2, 49 3/4, 50, 50 1/4, 50 1/2, 50 3/4, 51, 51 1/4, 51 1/2, 51 3/4, 52, 52 1/4, 52 1/2, 52 3/4, 53, 53 1/4, 53 1/2, 53 3/4, 54, 54 1/4, 54 1/2, 54 3/4, 55, 55 1/4, 55 1/2, 55 3/4, 56, 56 1/4, 56 1/2, 56 3/4, 57, 57 1/4, 57 1/2, 57 3/4, 58, 58 1/4, 58 1/2, 58 3/4, 59, 59 1/4, 59 1/2, 59 3/4, 60, 60 1/4, 60 1/2, 60 3/4, 61, 61 1/4, 61 1/2, 61 3/4, 62, 62 1/4, 62 1/2, 62 3/4, 63, 63 1/4, 63 1/2, 63 3/4, 64, 64 1/4, 64 1/2, 64 3/4, 65, 65 1/4, 65 1/2, 65 3/4, 66, 66 1/4, 66 1/2, 66 3/4, 67, 67 1/4, 67 1/2, 67 3/4, 68, 68 1/4, 68 1/2, 68 3/4, 69, 69 1/4, 69 1/2, 69 3/4, 70, 70 1/4, 70 1/2, 70 3/4, 71, 71 1/4, 71 1/2, 71 3/4, 72, 72 1/4, 72 1/2, 72 3/4, 73, 73 1/4, 73 1/2, 73 3/4, 74, 74 1/4, 74 1/2, 74 3/4, 75, 75 1/4, 75 1/2, 75 3/4, 76, 76 1/4, 76 1/2, 76 3/4, 77, 77 1/4, 77 1/2, 77 3/4, 78, 78 1/4, 78 1/2, 78 3/4, 79, 79 1/4, 79 1/2, 79 3/4, 80, 80 1/4, 80 1/2, 80 3/4, 81, 81 1/4, 81 1/2, 81 3/4, 82, 82 1/4, 82 1/2, 82 3/4, 83, 83 1/4, 83 1/2, 83 3/4, 84, 84 1/4, 84 1/2, 84 3/4, 85, 85 1/4, 85 1/2, 85 3/4, 86, 86 1/4, 86 1/2, 86 3/4, 87, 87 1/4, 87 1/2, 87 3/4, 88, 88 1/4, 88 1/2, 88 3/4, 89, 89 1/4, 89 1/2, 89 3/4, 90, 90 1/4, 90 1/2, 90 3/4, 91, 91 1/4, 91 1/2, 91 3/4, 92, 92 1/4, 92 1/2, 92 3/4, 93, 93 1/4, 93 1/2, 93 3/4, 94, 94 1/4, 94 1/2, 94 3/4, 95, 95 1/4, 95 1/2, 95 3/4, 96, 96 1/4, 96 1/2, 96 3/4, 97, 97 1/4, 97 1/2, 97 3/4, 98, 98 1/4, 98 1/2, 98 3/4, 99, 99 1/4, 99 1/2, 99 3/4, 100, 100 1/4, 100 1/2, 100 3/4, 101, 101 1/4, 101 1/2, 101 3/4, 102, 102 1/4, 102 1/2, 102 3/4, 103, 103 1/4, 103 1/2, 103 3/4, 104, 104 1/4, 104 1/2, 104 3/4, 105, 105 1/4, 105 1/2, 105 3/4, 106, 106 1/4, 106 1/2, 106 3/4, 107, 107 1/4, 107 1/2, 107 3/4, 108, 108 1/4, 108 1/2, 108 3/4, 109, 109 1/4, 109 1/2, 109 3/4, 110, 110 1/4, 110 1/2, 110 3/4, 111, 111 1/4, 111 1/2, 111 3/4, 112, 112 1/4, 112 1/2, 112 3/4, 113, 113 1/4, 113 1/2, 113 3/4, 114, 114 1/4, 114 1/2, 114 3/4, 115, 115 1/4, 115 1/2, 115 3/4, 116, 116 1/4, 116 1/2, 116 3/4, 117, 117 1/4, 117 1/2, 117 3/4, 118, 118 1/4, 118 1/2, 118 3/4, 119, 119 1/4, 119 1/2, 119 3/4, 120, 120 1/4, 120 1/2, 120 3/4, 121, 121 1/4, 121 1/2, 121 3/4, 122, 122 1/4, 122 1/2, 122 3/4, 123, 123 1/4, 123 1/2, 123 3/4, 124, 124 1/4, 124 1/2, 124 3/4, 125, 125 1/4, 125 1/2, 125 3/4, 126, 126 1/4, 126 1/2, 126 3/4, 127, 127 1/4, 127 1/2, 127 3/4, 128, 128 1/4, 128 1/2, 128 3/4, 129, 129 1/4, 129 1/2, 129 3/4, 130, 130 1/4, 130 1/2, 130 3/4, 131, 131 1/4, 131 1/2, 131 3/4, 132, 132 1/4, 132 1/2, 132 3/4, 133, 133 1/4, 133 1/2, 133 3/4, 134, 134 1/4, 134 1/2, 134 3/4, 135, 135 1/4, 135 1/2, 135 3/4, 136, 136 1/4, 136 1/2, 136 3/4, 137, 137 1/4, 137 1/2, 137 3/4, 138, 138 1/4, 138 1/2, 138 3/4, 139, 139 1/4, 139 1/2, 139 3/4, 140, 140 1/4, 140 1/2, 140 3/4, 141, 141 1/4, 141 1/2, 141 3/4, 142, 142 1/4, 142 1/2, 142 3/4, 143, 143 1/4, 143 1/2, 143 3/4, 144, 144 1/4, 144 1/2, 144 3/4, 145, 145 1/4, 145 1/2, 145 3/4, 146, 146 1/4, 146 1/2, 146 3/4, 147, 147 1/4, 147 1/2, 147 3/4, 148, 148 1/4, 148 1/2, 148 3/4, 149, 149 1/4, 149 1/2, 149 3/4, 150, 150 1/4, 150 1/2, 150 3/4, 151, 151 1/4, 151 1/2, 151 3/4, 152, 152 1/4, 152 1/2, 152 3/4, 153, 153 1/4, 153 1/2, 153 3/4, 154, 154 1/4, 154 1/2, 154 3/4, 155, 155 1/4, 155 1/2, 155 3/4, 156, 156 1/4, 156 1/2, 156 3/4, 157, 157 1/4, 157 1/2, 157 3/4, 158, 158 1/4, 158 1/2, 158 3/4, 159, 159 1/4, 159 1/2, 159 3/4, 160, 160 1/4, 160 1/2, 160 3/4, 161, 161 1/4, 161 1/2, 161 3/4, 162, 162 1/4, 162 1/2, 162 3/4, 163, 163 1/4, 163 1/2, 163 3/4, 164, 164 1/4, 164 1/2, 164 3/4, 165, 165 1/4, 165 1/2, 165 3/4, 166, 166 1/4, 166 1/2, 166 3/4, 167, 167 1/4, 167 1/2, 167 3/4, 168, 168 1/4, 168 1/2, 168 3/4, 169, 169 1/4, 169 1/2, 169 3/4, 170, 170 1/4, 170 1/2, 170 3/4, 171, 171 1/4, 171 1/2, 171 3/4, 172, 172 1/4, 172 1/2, 172 3/4, 173, 173 1/4, 173 1/2, 173 3/4, 174, 174 1/4, 174 1/2, 174 3/4, 175, 175 1/4, 175 1/2, 175 3/4, 176, 176 1/4, 176 1/2, 176 3/4, 177, 177 1/4, 177 1/2, 177 3/4, 178, 178 1/4, 178 1/2, 178 3/4, 179, 179 1/4, 179 1/2, 179 3/4, 180, 180 1/4, 180 1/2, 180 3/4, 181, 181 1/4, 181 1/2, 181 3/4, 182, 182 1/4, 182 1/2, 182 3/4, 183, 183 1/4, 183 1/2, 183 3/4, 184, 184 1/4, 184 1/2, 184 3/4, 185, 185 1/4, 185 1/2, 185 3/4, 186, 186 1/4, 186 1/2, 186 3/4, 187, 187 1/4, 187 1/2, 187 3/4, 188, 188 1/4, 188 1/2, 188 3/4, 189, 189 1/4, 189 1/2, 189 3/4, 190, 190 1/4, 190 1/2, 190 3/4, 191, 191 1/4, 191 1/2, 191 3/4, 192, 192 1/4, 192 1/2, 192 3/4, 193, 193 1/4, 193 1/2, 193 3/4, 194, 194 1/4, 194 1/2, 194 3/4, 195, 195 1/4, 195 1/2, 195 3/4, 196, 196 1/4, 196 1/2, 196 3/4, 197, 197 1/4, 197 1/2, 197 3/4, 198, 198 1/4, 198 1/2, 198 3/4, 199, 199 1/4, 199 1/2, 199 3/4, 200, 200 1/4, 200 1/2, 200 3/4, 201, 201 1/4, 201 1/2, 201 3/4, 202, 202 1/4, 202 1/2, 202 3/4, 203, 203 1/4, 203 1/2, 203 3/4, 204, 204 1/4, 204 1/2, 204 3/4, 205, 205 1/4, 205 1/2, 205 3/4, 206, 206 1/4, 206 1/2, 206 3/4, 207, 207 1/4, 207 1/2, 207 3/4, 208, 208 1/4, 208 1/2, 208 3/4, 209, 209 1/4, 209 1/2, 209 3/4, 210, 210 1/4, 210 1/2, 210 3/4, 211, 211 1/4, 211 1/2, 211 3/4, 212, 212 1/4, 212 1/2, 212 3/4, 213, 213 1/4, 213 1/2, 213 3/4, 214, 214 1/4, 214 1/2, 214 3/4, 215, 215 1/4, 215 1/2, 215 3/4, 216, 216 1/4, 216 1/2, 216 3/4, 217, 217 1/4, 217 1/2, 217 3/4, 218, 218 1/4, 218 1/2, 218 3/4, 219, 219 1/4, 219 1/2, 219 3/4, 220, 220 1/4, 220 1/2, 220 3/4, 221, 221 1/4, 221 1/2, 221 3/4, 222, 222 1/4, 222 1/2, 222 3/4, 223, 223 1/4, 223 1/2,

De Leemten van het eerste drukwerk in dezen tweeden niet aanwezig, hij is verrijkt met al de belangwekkende daadzaken en verzuimige Theorien, die den Rijkdom der Scheikunde en der Technologie in de laatste natuur hebben vernieuwend. Geen enkel der meêlguldige hier behandelde onderwerpen, dat niet behoorlijk is ontwikkeld en opheldering en opbeuring heeft ondergaan; maar inzonderheid zijn het de Werkzaamheden van de Scheikunde, de Verwerking der Handelswaren en Droogerijen en de kennis der Verstoffen, welke de jongste fransche uitgave, die door den Schrijver zelf met de naauwlettendste zorg werd bewerkt en ongeveer 20 Vellen druks met bevatte dan die; naar welke onze eerste druk bewerkt is, is daarbij ten grondslag gelegd en gevolgd. Even als deze, is onze Uitgave nu ook in twee Deelen gesplitst, waarvan het eerste de onbewerktaigde Scheikunde, het tweede de Bewerktaigde Scheikunde bevat. Niet minder dan 160 met bewerkte *Houtsnce-Figuren* strekken thans tot opheldering van den Tekst, terwijl het als *Scheikundig Leerboek* bij het geven van onderwijs de beste resultaten oplevert.